

ÅBO TIDNING.

Redaktörer: *Gustaf Oygmanus, John Hedberg, Rafael Collander* (redaktör, träffas 12—1 f. m. och 5—7 e. m.),
Axel Björblom, John Söderholm. — Redaktionsbyrå: Brahegatan 8, Telefon N: 74.

N: 316 — 1903

Frederagen den 20 November

1903 — N: 316

TERMOMETER-OBSERVATIONER.
Åbo, 20 november kl. 2 om natten — 1.

I domkyrkan hålles:

Fredeg kl. 4 e. m. bibelförklaring på finska af kapell. Keihänen.

Skriftermålsten om lördag kl. 5 e. m. på svenska och kl. 6 e. m. på finska af kyrkoherden Borg.

Anmälning till skrift alla fredagar kl. 5—6 e. m. af pastorkansliet.

Metodistförsamlingens predikolokal Kristinegatan 8.

Lördag kl. 8 e. m. Ungdomsföreningens årsfest med tal af pastorerna B. A. Carlson och Alb. Jansson från Ekenäs. Omväxlande program. Fritt inträde. Alla välkomna!

Stadsmissionens diakonissor: Fanny Lindström, Allég. 12. Tr. kl. 9—10 f. m. Agatha Lindholm, Fredag. 14 A. Tr. 9—10 f. m.

Diakonissföreningens diakonissa: Sanny Borg, Gertrudsgatan 21 A. Träffas kl. 9—10 f. m.

Kurser.

Finlands Bank, den 14 nov.

	Försälj.-	Inköps-
	kurs.	kurs.
St Petersburg	a/v 267:80	266:66
London	a/v 26:36	25:20
	3 m. —	24:95
Paris	a/v 100:80	100:—
	3 m. —	99:30
Antwerpen	a/v 100:60	99:80
	3 m. —	99:—
Berlin	a/v 124:—	123:30
	3 m. —	122:40
Hamburg	a/v 124:—	123:30
	3 m. —	122:40
Lübeck	a/v 124:—	123:30
	3 m. —	122:40
Frankfurt a/M.	a/v 124:—	123:30
	3 m. —	122:40
Amsterdam	a/v 210:30	—
	3 m. —	207:—
Stockholm	a/v 139:30	138:50
Kristiania	a/v 139:30	138:40
Köpenhamn	a/v 139:30	138:40

Stockholm, den 17 nov.

London 1 £ = Kronor a/v 18: 21.
Hamburg 100 Rmk = Kr. a/v 89: 05.
Paris 100 Fr = Kr. a/v 72: 35.
Amsterdam 100 Guld. = Kr. a/v 150: 95.

Officiella o. legala notiser.

Lediga tjänster: järnvägsälakarejänsten i stadsjärnvägaras 21:sta läkaredistrikt senast 12 dec; — äldre läkaregonomstjänsten i Åbo och Björneborgs län senast 9 jan; — vikaria tet för äldre läkaregonomstjänsten i Åbo och Björneborgs län senast 30 nov.

Årsstämming: med afl bouden P. Korhonen borgenärer tredje rättsgångsdagen af det lagtima ting, som efter natt och af från 11 sept. först infaller i Kuopio socken.

Dom afkunnas: i afl poliskonstapela M. Heikkonen kkr 3 dec i Kivineby; i säg egaren E. Winqers kkr 18 dec i Iittis.

Borgenärssammanträde: i Sitola Aktiebolags kkr 3 dec i Viborg; — i firman Luther och Rudolfs och änkfru Antonio Rudolfs kkr 3 dec i Helsingfors.

Anmälda resande.

Den 19 nov.

Hôtel Phoenix: handl:ne Behm, Jones och Rathgeb fr. London, konsul Hagen fr. T:ors, fru Castegren, general Evert, hr Savander och kapten Narbut fr. H:ors, bokhandl Dahlberg fr. Orimattila, fabrikör Nordström fr. Lejo.

Järnvägsstationen: hr Sjöberg fr. Matku, handl. Johansson fr. Suomensjärvi, montör Lindström fr. Stockholm.

Ryktarstationen: Saima: handl. Rafn fr. H:ors, hr Englund fr. Åland, fröken Torvalsen fr. Mielola, vicekonsul Lindblom från Nagu, fröken Byötyläinen fr. Raumo.

Förlorade: Anna Elfvegren, T:ors, och Oscar A:m, Stockho:m.

Död: doktorinnan Alma Mathilda Wennerström, f. Fagerros, i Forssa d. 17 nov., 49 år.

Liffräntamstalten i Åbo. Eriksgatan 18, onsdag och lördag kl 4—6

U. von Troil Åfärs- & agentbyrå, Åbo Nylandsg. N:o 8, tel. 104

Alma Anderssons kappaffär, vid salutorget, Auragatan 12. Alltid moderna och billiga kappor, tel. 798.

Översättningar från och till finska, svenska, franska ombesörjer Åbo Översättningsbyrå, Stora Tavastg. 32, öpp. 1/2 11—12. Hvar E. Englund, edsv. translator, språklärare. 5711

Uleåborgska hembageriet, Birgersgatan 12 B. Telet. 200. 64

Finska Tandläkares Munvatten o. Tandpulver i apotek och drogeriäffärer. Hufvudnederlag A. B. Finska Dental Depotet, Helsingfors, Kaserngatan 26. 67

Iima mjöd och läskdrycker.

Amalienborgs Aktiebolag. Telefonnummer numera 836.

Advokatbyrå: Lihr & Timgren, Fastighets & Låneförmedling: Axel Alanders sakförarekontor, Åbo fil. Brahegatan 7, öppet 1/2 9—1; 4—6. Telet. 869.

Föreningen för välgörenhetens ordnande.

Byrå Handverkaregatan 1 Öppen alla söckendagar ifrån 11—2, utom måndagar.

Boktryckeri. Åbo Tidnings tryckeri, Ryska kyrkogatan 14

Död:

Hbl.

Tillkännagives att min man Handlanden

Fredrik Richard Nyberg

den 10 dennes aflidit å Maria Sjukhus i Helsingfors, 37 år gammal.

6875 Irene Nyberg.

Hotel Phoenix. Middagskonsert från kl. 3—5 och

Aftonkonsert från kl. 8 af

Italienska Sång- och Musiksällskapet Giuseppe Sacco.

„Påskafston utanför Jerusalem”

Stor Dioramamålning

af svenske målaren Sven Linnborg

utgörande en fotografiskt trogen afbildning af det nuvarande Jerusalem, utställes för allmänheten från den 19—24 november hvar dag kl. 10 f. m.—2 e. m. och kl. 4—8 e. m. samt söndag kl. 1—3 och 4—6 e. m. i Brandkärshuset öfre sal. Entré 50 pni. barn 2 pni 6861

Åbo Teater.

Barnföreställning

till förmån för Musikalska Sällskapets kassa

Söndagen den 22 november kl. 6 e. m.

Scener ur

„Drummet Petter”

Askungen

Sagospel i 3 äfventyr af Z. Topelius.

Vanliga biljettpriiser. Två barn (under 10 år) ega inträde på en biljett.

Förköp lördag kl. 4—6 e. m. 6872

F. B. K.

förelästalar en

Soaré

Söndagen den 22 dennes

kl. 7 e. m.

i Brandkärshuset.

Vicehäradshöfding Alfred Holmströms Advokatbyrå, Åbo.

Telef. 772.

Eriksgatan N: 8.

Öppen 1/2 9—1, 4 6 e. m.

Rättegångar, Inkassouppdrag, Utsökningar, Konkursbevakningar, Låne- och fastighetsförmedling.

Musikaliska Sällskapets

Årsfest

uppskjutes till

Måndagen den 23 november.

Program i söndagens tidning.

6882 Direktionen.

Sammanträden.

Musikaliska Sällskapets

Aktionärer

behagade sammanträda till

årsmöte i dag kl. 6 e. m. i Teaterfoynern. 6879

Direktionen.

De ärade damer,

hvilka godhetsfullt vilja medverka i en blandad kör vid Musikalska Sällskapets kyrkokonsert under julhelgen, behagade **lördagen den 21 nov. kl. 7 e. m.** infinna sig i Musikalska Sällskapets repetitionslokal, Hoträtsgatan 3

6874 José Eibenschütz.

Juridiska Föreningens

Filialafdelning

sammanträder **lördagen den 21 november kl. 1/2 8 e. m.** i hotel Phoenix för diskussion om 1 och 2 frågorna på årets program.

Aura Trädgårdsvänner

sammanträda å Kuppis **söndagen den 22 november kl. 5 e. m.**

Till salu.

Vintermössor.

Bland andra den praktiska s. k.

Helsingör facon

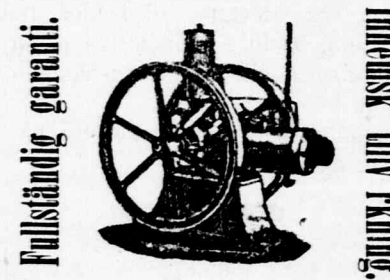
för herrar, större

gossar och barn till

billiga priser hos

K. G. Silfverberg,

Ryska kyrkog. 24. 6866

Petroleummotorer

med minsta oljeförbrukning, jämn gång och af enkel konstruktion, hvarengom maskinist obehöfelig, levereras billigast från lager af

1075 A.-Bol. Vulcan, Åbo.

A. U. 1 g. 1 s. 15 r.

Bokanmälan.

Aftonpredikningar, hållna i Åbo Domkyrka af framl. prosten H. A. Appelberg, komma att under år 1904 utgifvas, i händelse ett tillräckligt antal subskribenter anteckna sig inom utgången af detta kalender år. Priset för hela arbetet i 4 delar är endast häft. 4: 20, inb. 5 mk: Subskriptionslistor finnas framlagda hos de flesta af stadens bokhandlare. 6876

Nordiska Aktiebancens för Handel och Industri ställning

den 31 oktober 1903.

AKTIVA:	Fmg.	%	PASSIVA:	Fmg.	%
Kassa	2,847,894	63	Aktiekapital	10,000,000	—
Lurikes växlar	33,275,387	98	Reservfond	2,500,000	—
Utrikes växlar	5,764,500	92	Extra reservfond	1,000,000	—
Lån	25,602,637	15	Dispositions reserv	600,000	—
Kassakreditlån	16,365,029	21	Pensionsfond	593,759	72
Obligationer	6,120,992	76	Dispositioner	21,918,062	10
Reservfondens obligationer	2,500,131	09	Löpande räkning	6,754,614	20
Kuponger	20,839	46	Bankpostväxlar	733,063	64
Aktier	827,344	10	Korrespondenter i inlandet	551,967	87
Korrespondenter i inlandet	9,089,602	95	Korrespondenter i utlandet	1,332,354	64
Korrespondenter i utlandet	3,044,131	75	Inkasserade växlar	176,099	25
Hypoteksaafdelningen	1,192,579	80	Diverse räkningar	952,185	32
Diverse räkningar	203,148	20	Uttagna dividender	13,333	50
Bankfastigheter	2,607,000	—	Uttagna lån	400,000	—
Inventarier	40,000	—	Vinst- och förlust räkning	26,388	23
Afföringar och kostnader	732,717	46	Intressen och provisioner	2,731,058	99

Fmk 110,283,487 35

Fmk 110,283,487 36

Hypoteksaafdelningen.

Lån	10,706,887	65	4% obligationer af år 1897	4,801,500	—
Diverse räkningar	548,152	89	4% obligationer af år 1898	4,838,000	—
			Nord. Aktiebancens räkning	1,192,579	80
			Diverse räkningar	422,960	74

Fmk 11,255,040 54

Fmk 11,255,040 54

Wiborg, den 17 november 1903.

DIREKTIONEN

Juridisk Affärsbyrå i Stockholm.

Inneh. H: Furuhjelm. C. Lundquist.

Vice Häradshöfding e. o. Hofrättsnotarie Amanuens i Kungl. Justitiedepartementet.

Uttör juridiska- och affärsuppdrag, af alla slag såväl i Stockholm som, genom pålitliga ombud, i svenska landsorten samt Norge och Danmark. Postadress: Fredsgatan 17. Telegraf adress: Furuhjelm.

6867 (F.T.A.19265)

Erven Lucas Bols, Amsterdam.

I afseende till smak och bouquet non plus ultra bland alla likörer.

Anisette, etc.

grön o. hvit.

Curacao orange.

Grand Prix Paris 1900.

Furstarnes Likörer

— För annonsörernas bekvämlighet har så

ordnats genom öfverenskommelse med handlanden Rudolf Gardberg, att annonser till

Åbo Tidning, Västra Finland och Turun Lehti

emottagas i hans affär, Slottsgatan 15 B, ifall de inlämnas innan kl. half 7 e. m.

Ångfartyget

PEHR BRAHE

afgår från Åbo via Hangö till Lübeck **lördagen den 21 november kl. 10 f. m.** medtagande passagerare och last.

Lasten bör anmälas å undertecknades kontor före kl. 7 fredag afton.

Å. A. B. Bores Expedition.

Ångfartyget

PEHR BRAHE

afgår från Åbo via Hangö till Lübeck **lördagen den 21 november kl. 10 f. m.** medtagande passagerare och last.

Lasten bör anmälas å undertecknades kontor före kl. 7 fredag afton.

Å. A. B. Bores Expedition.

Åbo, den 20 nov. 1903.

Från bokvärlden.

Korta recensioner.

Verner Humble. Skandinaviska

kulturstrommingar i Ryss-

land. Helsingfors. Edlundska bok-

handeln. (I distribution) En redo-

görelse för det, som ofvannstående

titel antyder, kan ej annat än in-

ressera. En del af ämnet har redan

af samma författare behandlats i

spredda uppsatser i Helsingfors

Posten. Denna i broskyrform värk-

ställda omarbetning har gjorts

med hänsyn till läsare, dem förf.

hoppats sig skola finna i de länder

bortom Östersjön, dem frågan i

främsta rummet borde intressera.

Broskyrn förutsätter å ena sidan

kännedom om den skandinaviska

literaturen, å den andra om dess

spridning i Ryssland. I båda dessa

frågor synes författaren ligga väl

inne. Han redogör främst för de i

Petersburg och i Moskva utkom-

mande, väl redigerade tidskrifter, i

hvilka den skandinaviska literatu-

ren på ett anmärkningsvärdt sätt

behandlas. Vidare omtalar han den

icke obetydliga plats denna litera-

tur intager i den ryska öfersätt-

ningsliteraturen. Han uppräknar

främst bland de norska författarne:

Björnson, Ibsen, Lie, Kielland, Gar-

borg, Hamsun och Asbjørnsen, hvilka

alla äro ganska mycket lästa i Ryss-

land. Af danskar ställer han främst

den moderna kritikern Georg Brand-

es. Såsom ett bevis på den om-

öns, man ägnat åt hans uppfatt-

ning, anföras en i Ryssland i de-

talj anford framställning af hans

åsikter i fråga om äktenskapet. Vi-

darer nämnas Edward Brandes och

Jacobsen, under det Holger Drachmans

diktning anføres såsom i följd af

tekniska svårigheter mindre allmänt

öfersatt.

Af svenska författare kända i Ryss-

land, framhållas fru Leffler, Vic-

toria Benediktson och August Strind-

berg. Mycket läst är Gustaf af Geij-

erstam, samt „de eminenta förmå-

Annonspris:

Annonser före texten beräknas med 25 penni

per petrad eller motsvarande utrymme och

efter texten med 20 penni.

Dödsfallsannonser från

M. Laaksonens möbelfärr

Ryska kyrkogatan 30, 109
rekommenderar sitt rikhaltiga och välso-
rade lager af möbel, möbiltyger, lärnäsar
och madrasser.

egat lif och fängslande genom den
lustiga form, i hvilken de blifvit
klädda. Det alla lustigaste är dock
att boken sist och slutligen icke
är, hvad en läsare, som af en till-
fällighet kommit att göra dess be-
kantkap, på grund af titeln tror
den vara, en ekonomisk eller möjli-
gen moraliserande afhandling utan
utgöret slags skönlitterär produkt
genomträngd af den kostligaste humor.
För att boken skall rätt uppfattas,
kräves att läsaren gör en närmare be-
kantkap med den eller och af kriti-
ken göres uppmärksam på dess egen-
domligheter. Såsom sådana kunna vi
anförä t. ex. den förmögna faders
utläggning för sonen af de fordrin-
gar, han ställer på universitetet och
dess inflytande på en blifvande af-
färsman. "Tar du din grad med
rent samvete, så bryr jag mig inte
om ditt latin lämnar något öf-
rigt att önska", säger han på ett
ställe och anger härmed sin syn på
livet. Eller vi framhålla hans åsik-
ter om de egenskaper, en ung flicka
bör äga för att blifva en god
hustru. Gå vi genom det hela, så
kunna vi kanske uttala vår för-
väring öfver den så att säga robusta,
handgripliga moral, som ligger på
botten, men ogilla den måste blif-
va oss svårt. Tvärtom skola vi fin-
na oss synnerligen tillfredsställda af
dess redbara, om och i och för sig
originella syn på tingen.

Åbo stad och län.

— **Postvärdet.** Lediga post-
förvaltare tjänsten i Åbo har inom i
går utgående ansökningstid ansökt
af postförvaltare i Sordavala E.
A. Urbin, i Jyväskylä A. K. Streng,
i Hangö A. G. R. Indrén, i Wasa
O. V. Ladan och i Gamlakarleby
C. A. Ohberg, föreståndaren för
postkupéexpeditionen Th. G. Estrin,
expeditören S. Th. Alexejoff och
föreståndaren för reklamationskon-
toret vid poststyrelsen J. O. Wirk-
berg.

— **Skolvärket.** Till kollega i
matematik och fysik vid finska
fruntimmersskolan i Jyväskylä har
utnämns läraren vid Handelsinsti-
tutet i Åbo *Uno B. Roos*.

Lektorn i historia, geografi och
svenska språket vid svenska real-
lyceet i Åbo, fil. doktor *A. L. Sund-
holm* har för sjuklighet beviljats af-
sked från tjänsten med en årlig
lifstidspension om 4,500 mk.

— **Åbo hofrätt.** Såsom leda-
möter i Åbo hofrätt ha adjungerats
notarierne *A. W. Rosberg* och *M. E.
Az.*

— **Stiftsnyheter.** *Lediganslag-*
na äro änyo till följd af brist på
sökande predikantstjänsten i Kaskö
afvensom predikants- och lärarebe-
fattningen vid Sastinska eller Kär-
ki bönehus och skola i Tavastkyrö
sooken bägge att i stadgad ordning
i domkapitlet ansökas inom 60 da-
gar från och med den 19 dennes.

— **Stadsens förvaltningsvärd.**
Berättigade att vid årets utgång af-
gå äro: från *drätselkammaren:* bank-
direktören *J. O. Wasastjerna* och
handl. *A. Wiklund;* från *brandkom-*
missionen: fabrikanten *H. von Ket-*
tig och handl. *A. M. Fredrikson;*
från *fattigvårdsstyrelsen:* doktor *G.
von Essen* och fabrikanten *C. F.
Rangell;* från *hållsvårdsnämnden:* vi-
cehäradschefen *B. Arrhenius,* dok-
tor A. Grunér, apotekaren *F. E.
Ditzler* och disponenten *E. Minuth;*
från styrelsen för *kommunala sjuk-*
huset: vicehäradschefen *A. Grunér;*
från *inkvarteringskomitén:* gene-
ralmajoren *G. Thileman,* stabskapte-
nen *R. Wiberg* och kollegan *A.
Jansson;* från *direktionen för folk-*
och stadsbiblioteken: doktor *A. Pop-*
pius och lektor *G. Cygnaeus.*

Vid innevarande läsårs utgång
äro doktor *A. R. Spoof* och hofrätts-
notarien *P. Schnitt* i tur att afgå
från folkskoleledningen.

— **Musikaliska sällskapets**
årsfest har blifvit upptejnt till
måndagen den 23 dennes, emedan
vederbörande icke meddelat tillstånd
till anordnande af festen lördagen den 21
dennes — åtonen emot domsöndagen.

— **Åfsekedref** har af senaten
utfrärdats för häradschefingen i När-
pes domsaga *K. J. Bostrom.*

— **Biträdande föredragande**
i senaten. Senaten har beviljat
en summa af 120,000 mk, att upp-
tagas å nästa års stat, för afönande
vid senatens expeditioner af biträ-
dande föredragande och renskrif-
verskor för ryska expeditioner.
Kostnaden för enahanda ändamål
sedan d. 1 okt. detta år beräknas
efter en kostnad af 120,000 mk per
år. Från ofvannämnda belopp af-
dragas tidigare gjorda utbetalnin-
gar för inköp af skrivmaskiner,
skrifmaskinsutensilier m. m.

— **Öfverstyrelsen för präse-**
ärendena. Senaten har förordnat
assessorn *K. O. Uther* att intill d. 1
april 1904 handföra sekreterare-
tjänsten vid öfverstyrelsen för präse-
ärendena.

— **Postvärdet.** Senaten har
till ett utskott, bestående af sena-
torerne Bergbom, Eneberg, Linder
och Fellman, hänskjutit frågan om
förhöjning af särskilda i postvär-
kets stat upptagna förlagsanslag.

— **Afslagen pensionsansö-**
kan. Senaten har afslagit postex-
peditiönsföreståndaren *B. F. Sten-*
ströms ansökan om pension.

— **Afslagna stipendiönsök-**
ningar. Senaten har afslagit agro-

understöd af 2,000 mk samt agro-
nomen *S. Hagmans* ansökan om un-
derstöd, stort 3,000 mk, för studium
af ryska språket och stuteriväsen-
det i Kejsaredömet.

— **Afslagen koncessionsan-**
sökan. Senaten har afslagit fabri-
kanten *F. Frigrens* ansökan om
koncession å anläggande för gods-
befordran af en järnväg från Wes-
jävi—Niemi station på Lovisa—
Wesjävi järnväg till Niemi äng-
säg.

— **Distriktsingenjörerna.** Till
t. f. distriktsingenjör i Saima di-
strik har senaten förordnat yngre
ingenjören *I. Pithan* intill d. 1 dec.
samt på två månader framåt från
sagda dag äldre ingenjören *A. L.
Hildén.*

Åbo stad och län.

— **Postvärdet.** Lediga post-
förvaltare tjänsten i Åbo har inom i
går utgående ansökningstid ansökt
af postförvaltare i Sordavala E.
A. Urbin, i Jyväskylä A. K. Streng,
i Hangö A. G. R. Indrén, i Wasa
O. V. Ladan och i Gamlakarleby
C. A. Ohberg, föreståndaren för
postkupéexpeditionen Th. G. Estrin,
expeditören S. Th. Alexejoff och
föreståndaren för reklamationskon-
toret vid poststyrelsen J. O. Wirk-
berg.

— **Skolvärket.** Till kollega i
matematik och fysik vid finska
fruntimmersskolan i Jyväskylä har
utnämns läraren vid Handelsinsti-
tutet i Åbo *Uno B. Roos*.

Lektorn i historia, geografi och
svenska språket vid svenska real-
lyceet i Åbo, fil. doktor *A. L. Sund-
holm* har för sjuklighet beviljats af-
sked från tjänsten med en årlig
lifstidspension om 4,500 mk.

— **Åbo hofrätt.** Såsom leda-
möter i Åbo hofrätt ha adjungerats
notarierne *A. W. Rosberg* och *M. E.
Az.*

— **Stiftsnyheter.** *Lediganslag-*
na äro änyo till följd af brist på
sökande predikantstjänsten i Kaskö
afvensom predikants- och lärarebe-
fattningen vid Sastinska eller Kär-
ki bönehus och skola i Tavastkyrö
sooken bägge att i stadgad ordning
i domkapitlet ansökas inom 60 da-
gar från och med den 19 dennes.

— **Stadsens förvaltningsvärd.**
Berättigade att vid årets utgång af-
gå äro: från *drätselkammaren:* bank-
direktören *J. O. Wasastjerna* och
handl. *A. Wiklund;* från *brandkom-*
missionen: fabrikanten *H. von Ket-*
tig och handl. *A. M. Fredrikson;*
från *fattigvårdsstyrelsen:* doktor *G.
von Essen* och fabrikanten *C. F.
Rangell;* från *hållsvårdsnämnden:* vi-
cehäradschefen *B. Arrhenius,* dok-
tor A. Grunér, apotekaren *F. E.
Ditzler* och disponenten *E. Minuth;*
från styrelsen för *kommunala sjuk-*
huset: vicehäradschefen *A. Grunér;*
från *inkvarteringskomitén:* gene-
ralmajoren *G. Thileman,* stabskapte-
nen *R. Wiberg* och kollegan *A.
Jansson;* från *direktionen för folk-*
och stadsbiblioteken: doktor *A. Pop-*
pius och lektor *G. Cygnaeus.*

Vid innevarande läsårs utgång
äro doktor *A. R. Spoof* och hofrätts-
notarien *P. Schnitt* i tur att afgå
från folkskoleledningen.

— **Musikaliska sällskapets**
årsfest har blifvit upptejnt till
måndagen den 23 dennes, emedan
vederbörande icke meddelat tillstånd
till anordnande af festen lördagen den 21
dennes — åtonen emot domsöndagen.

— **Åfsekedref** har af senaten
utfrärdats för häradschefingen i När-
pes domsaga *K. J. Bostrom.*

— **Biträdande föredragande**
i senaten. Senaten har beviljat
en summa af 120,000 mk, att upp-
tagas å nästa års stat, för afönande
vid senatens expeditioner af biträ-
dande föredragande och renskrif-
verskor för ryska expeditioner.
Kostnaden för enahanda ändamål
sedan d. 1 okt. detta år beräknas
efter en kostnad af 120,000 mk per
år. Från ofvannämnda belopp af-
dragas tidigare gjorda utbetalnin-
gar för inköp af skrivmaskiner,
skrifmaskinsutensilier m. m.

— **Öfverstyrelsen för präse-**
ärendena. Senaten har förordnat
assessorn *K. O. Uther* att intill d. 1
april 1904 handföra sekreterare-
tjänsten vid öfverstyrelsen för präse-
ärendena.

— **Postvärdet.** Senaten har
till ett utskott, bestående af sena-
torerne Bergbom, Eneberg, Linder
och Fellman, hänskjutit frågan om
förhöjning af särskilda i postvär-
kets stat upptagna förlagsanslag.

— **Afslagen pensionsansö-**
kan. Senaten har afslagit postex-
peditiönsföreståndaren *B. F. Sten-*
ströms ansökan om pension.

— **Afslagna stipendiönsök-**
ningar. Senaten har afslagit agro-

till *revisorer* af kassans räkenskaper
för åren 1902 och 1903 öfverlära-
ren, professor *E. Bonnsdorf* och rektor
J. U. Nordberg hvardera med 187
samt kollegan *Bruno Granit* med
166 röster. Närmast i röstet voro
lektorn *E. Rancken* med 42 och lära-
ren *E. Pesonen* med 23 röster.

— **Vintersjöfarten.** F. Å. Ås
ångare *Urania* anlände i går kl. 1/2 7
på morgonen från Hull och Köpen-
hamn med full, till Åbo destinerad,
last af bomull, mjöl, ett större parti
symaskiner samt diverse stycke gods.
34 återvändande emigranter samt 5
klasspassagerare medföljde. Efter slut-
ford lossning intager ångaren här ny
last, bestående af 100 tons papper, 50
ständer trävirke m. m., samt retur-
rar i morgon f. m. till Hull via Hangö
och Köpenhamn.

— **Icke halsröta.** Ett i förgår
anmält fall af halsröta, hvari en tjä-
narinna hos fotografen Schultz, Stora
Tavastgatan 9 A, skulle hafva inje-
ktat, har vid fallets behandling visat
sig icke vara halsröta, utan en ofarlig
halsåkomma.

— **Nordiska aktiebanken.**
Till föreståndare för nordiska aktieban-
kens kontor i Björneborg har utsetts
före landsekreteraren i Åbo och Björ-
neborgs län *A. W. Rydman.*

— **En internationell konst-**
produktutställning af dame mo-
der föranstaltas i Ostende (Belgien) un-
der sommaren 1904.

Utställningen, hvilken organiseras un-
der prinsessan Clementines af Belgien
beskydd, kommer att äga rum uti Kur-
salen och Casinos stora, magnifika sa-
lar. Bland de förnämsta sektionerna,
hvilka expositionen kommer att omfat-
ta, märkas: beklädnads, hatt och coif-
fyr samt toilette accessoirer, parfyme-
rie, epets, bijouterie och närstående in-
dustrier; speciallitteratur och konst-
verk.

Den blifvande expositionen, hvarst
de alla senaste fulländningar inom
dame-moderna komma att uppvisas, skall
säkert intressera de tusentals främlin-
gar, hvilka årligen besöka Ostende,
hafsbadens obestridda drottning.

Utställningen öppnas den 16 juli och
stänges omkring den 20 september.
Anhållan om emottagning af föremål
bör senast 30 april 1904 vara insänd
till „L'Administration de l'Exposi-
tion; Boulevard du Midi 7. Osten-
de.“

Närmare upplysningar lämnas å här-
varande Belgiska konsulat, Biskopsga-
tan 16.

— **Krig i fred.** Enligt hvad
det berättas hafva tre af de stråkan-
de återlämnat sina medlemskort till
fackföreningen i Åbo och upptejnt ar-
betet. Tre skräddarmästare från Åbo
hafva ett par dagar uppehållit sig i
hufvudstaden för att skaffa sig ar-
bete och hafva de äfven där lyckats
erhålla 8 å 10 skåda. Under måsta-
rens vistelse därstädes hölls det ho-
tellt, där de tagit in, i ett slags be-
lägringstillstånd af skrädderifackföre-
ningens medlemmar, hvilka höllo noga
reda på de arbetare, som anmälde sig
till erhållande af arbete. I onsdags
på morgonen, då Åbomästarna skulle
afresa med sina arbetare hade fack-
föreningsmedlemmarna talrik infunnit
sig på stationen. Mästarna afreste
emellertid först med eftermiddagsåget.
Äfven till detta hade föreningsmedlem-
mar infunnit sig, hvilka öfverröste de
resande med skymford och hotelser.

(Hbl.)

— **Uppsagd näringsrätt.** Ba-
garen *G. A. Haapanen* har anmält sig
hafva upphört med yrkesdrift.

— **Anmälan om näring.** Mä-
laren *G. E. Luoto:* yrkesdrift; gårds-
egaren *J. V. K. Hellman:* mat- och
diversehandel; begarehustrun *H. S. C.
Stenfors:* enahanda handel; skomaka-
ren *G. E. Hellgren:* yrkesdrift; fabriks-
arbetaren *K. A. Laine:* mat- och di-
versehandel; handl. *J. J. Fogelberg* och
sjökaptanen *P. O. Isaksson:* vedhugg-
ning samt handel med ved och trä-
virke.

— **Tidningarna.** Till redaktör
för tidningen *Uudenkaupungin Sanomat*
har direktören för Uudenkaupungin
Sanomalehti- ja Kirjapaino O. Y. bland
16 sökande utsett fil. mag. *Julius Sa-*
rio från Helsingfors. (Uudenk. S.)

— **Bifallen ansökan.** Guver-
nören har bifallit till byggmästaren *J.
G. Noponen* m. fl. anhållan om till-
stånd att härstädes under juli eller
augusti månader år 1904 öppna och
hålla byggmästarens 3:de allmänna
möte.

— **Hotellrörelse** har restaurati-
onen *V. Valtin* berättigats att från d. 1
januari 1904 utföra uti gården nr 6
vid Köpmansgatan.

— **Den 20 november** fylla
professor *A. T. Selän* 69 år och fru
Hedvig Charlotta Winter-Hjelm 65 år.

— **Af magistraten godkän-**
da ritningar. Till ett boningshög
af trä på svarfaren M. Rantanen tillhöriga tomt-
en n:o 3 i 11 kv. och 2:da stadi; till en uthus-
byggnad af sten af för kamraren O. Lilius
räkning uppföras på tomt n:o 2 i 15 kv.
och 6:da kv.

— **Amorteringslän.** Guver-
nören har fastställt kommunallämnans i Eura
kapell beslut af den 3 förlidne augusti att för

Suurlia folkskolebyggnader upptaga ett 8,000
marka amorteringslän på lågare återbetalning-
tid än 10 år.

— **Gårdfarihandel.** Fabriks-
arbetaren *Fraus August Lindblom*, från denna
stad, har fått tillstånd till ikande af gård-
farihandel i landet.

Stadsfullmäktiges
sammanträde den 19 nov. 1903.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde
i går tårekom till behandling följ-
ande ärenden:

— **Ordförandens i drätselkam-**
maren arvode. På förslag af
drätselkammaren bestämdes arvodet för
kammarens ordförande att under år
1904 utgå med samma belopp som
innevarande år, eller 3,500 mk.

— **Nubbstensbeläggning i Slotts-**
gatan. Drätselkammarens förslag om
beläggning af en del af Slottsgatan
med nubben (se A. T. d. 18 nov.)
godkändes, sedan hr Almqvist, i
anledning af hr Spoofs uttalande
farhåga för att den starkt slutande
delen af gatan närmast nedfarten till
appareljen blifve svår att trafikera,
meddelat att afsikten vore att denna
nedfart skulle fortfarande hållas lagd
med vanlig fältsten.

— **Sofia Mathilda Lönnblads**
fond. Drätselkammarens förslag be-
träffande förvaltningen af den till
Åbo stad för inrättande af ett kon-
valescenthem af enkehofrättsrättinnan
Sofia Mathilda Lönnblad testamente-
rade fonden (se A. T. d. 14 nov.)
godkändes af fullmäktige.

Till kompletterande af vår tidigare
notis härom må nämnas, att enligt
testamentets stadganden medelösa per-
soner, sedan de från sjukhus utskrif-
vits, skola få vistas i det blifvande
hemmet antingen afgiftsfritt eller mot
ringa ersättning, tills de efter sjukdo-
men återhämtat hälsa och krafter.
Enligt den af utredningsmännen i boet
i enlighet med testamentet uppgjor-
da fördelningen af den efterlämnade
förmögenheten komme 47,054 mk 35
p. att tillfalla staden, som då borde
öfvertaga skyldigheten att till en
testamentet nämnd person utbetala en
lifrenta af 400 mk om året samt att
en annan person 10 mk i månaden,
tills han uppnått 16 år. Sedan köpe-
skillingen för några fastigheter in-
flutit, har fonden att ytterligare på
räkna ett tillskott af något öfver
16,000 mk.

Till staden har af utredningsmännen
inlevererats 47,069 mk 21 p., därpå
20,774 mk 21 p. kontant samt 26,295
mk i värdepapper. Dessa sistnämnda
utgöras af följande aktier: 17 i Åbo
aktiebank, 10 i Nordiska aktiebän-
ken, 4 i Åbo klädesfabriks aktiebolag, 9
i Nya bryggeri aktiebolaget, 1 i ak-
tiebolaget Hultmans bryggerier, 2 i
Åbo teaterhusbolag, 1 i Åbo stentry-
ckeriaktiebolag, 1 i Åbo ångfartygsak-
tiebolag, 1 i Åbo läns kustångbåts
aktiebolag, 1 i Ångbåtsaktiebolaget
Åland, 1 i Ålands kommunikations ak-
tiebolag, 2 i Ångfartygsaktiebolaget
Bore, 1 i Åbo Tidnings tryckeriaktie-
bolag, 1 i Åbo magasinaktiebolag, 3
i aktiebolaget Vulcan och 4 i isbry-
tareaktiebolaget Advance, afvensom af
2 st. ryska premieobligationer af år
1866 samt 2 st. Kuusankoski aktiebo-
lags obligationer.

— **Ny ångfärja.** Drätselkam-
marens förslag om godkännande af
aktiebolaget Vulcanus anbud å en ket-
tingsångfärja för förmedling af tra-
fiken öfver Aura å mellan Tjörhöfs-
gatan och Wästers gränd godkändes
utan diskussion.

Till komplettering af den i A. T.
för d. 14:de införda notisen härom
må nämnas, att drätselkammarens ur-
sprungliga förslag i saken gällt god-
kännande af ett af bolaget Wm
Crichton & Co gjort anbud å en
kettingsfärja för ett pris af 31,800
mk. På grund af stfms beslut, att al-
ternativa anbud äfven å propellerfär-
jor borde införskaffas, hade kammaren
anmodat 15 särskilda värkstäder att
inkomma med eskissritningar och be-
skrifningar jämte prisuppgifter. End-
ast från fyra firmor hade anbud in-
kommit, nämligen

från Björneborgs mekaniska väerkstad,
som för en kettingsfärja med pontoner
fordrat 42,450 mk,
från Bergsunds mekaniska väerkstad,
hvars anspråk för en propellerfärja
utgjorde 33,600 mk;
från aktiebolaget Wm Crichton &
Co., som för en kettingsfärja fordrat
27,900 mk, samt

från aktiebolaget Vulcan, som in-
lämnat tre alternativa förslag, tvänne
å färjor med kettingsdrift samt det
tredje å en propellerfärja, hvarjämte
bolaget afdrädd staden från att besluta
sig för det sistnämnda alternativet.

Priset för enhvar af de af bolaget
projekterade färjorna utgjorde 26,500
mark.

Drätselkammaren hade med hänsyn
till åns ringa bredd ansett företräde
obetingadt böra gifvas åt en kettin-
gafärja. Vid strömsättning och stark
vind blifve nämligen driften af en
propellerfärja förlärd och med afse-
ande på den på stället lilliga trafiken
borde färjan vara lätt manövrerad.
Dessutom vore en propellerfärja un-

derkastad bestämmelserna i förordnin-
gen angående passagerareångfartyg,
hvilket komme att öka driftkostna-
derna.

— **Kommunala arbetsförmed-**
lingsbyrå. På förslag af hr v.
Heideken beslöt stfm uppskjuta
med besittandet af föreståndarebefat-
ningen af den kommunala arbetsfö-
medlingsbyrå samt med valet af me-
lemmar i styrelsen för nämnda byrå
till det sammanträde i december, då
val af medlemmar i kommunens öf-
riga förvaltningsvärd föreslås.

— **Skolråd.** På förslag af allm.
beredningsutskottet beslöt stfm upp-
draga åt 5 elektorater att upprätta för-
slag till medlemmar i skolrådet för
härvarande finska samskola. På för-
slaget skulle upptagas 12 namn. Till
elektorater utsågos hr Alfr. Jacobsson,
C. v. Heideken, A. Th. Grönstrand,
A. Mikkola och K. Fr. Lilius, hvilka
därtill af utskottet föreslås.

— **Utskottsledamöter.** Till leda-
möter å utskottet för granskning af för-
slagen om tillbyggnader till kommu-
nala sjukhuset i st. f. prof. K. R.
Paqvallin, som undanbedt sig uppdraget,
utsågos doktor G. A. Tollet.

Till ytterligare ledamot i utskottet
för beredande af förslaget till ny bygg-
nadsordning för Åbo stad utsågos bygg-
mästaren A. E. Bjurström.

— **Handtvärkskolan.** Direktio-
nens för Åbo stads handtvärkskola
berättelse öfver skolans väksamhet
under läsåret 1902—1903 föranledde
icke till någon åtgärd. Berättelsen hål-
les tillgänglig i stfms kansli.

— **Vägradt understöd.** Med bi-
fall till allmänna beredningsutskottets
förslag beslöt stfm med obestridd plu-
ralitet afbörja förre poliskonstapeln J.
A. Nurmisen ansökan om årligt understöd.
Bifall till ansökningen förordades af
hr v. Troil, understödd af hr Fred-
riksson.

— **Utskänningen å järnvägs-**
stationerna. Järnvägsnämndens ny-
kterhetsförenings anhållan om stfms
utlåtande beträffande utskänningen af
rusdrycker å järnvägsstationerna för-
anledde till ingen åtgärd.

— **Afgången kommunalman.** För-
drogs en skrivelse från hofrätts-
assessorn Lundenius, som i anledning
af att han lämnat orten anhöll om att
stfm måtte vidtaga åtgärd för utseende
af en fullmäktigt samt för val af leda-
möter i hans ställe uti de af fullmäk-
tige tillsatta utskott och bestyrelser,
han tillhört. Fullmäktige beslöt hos
magistraten anhålla om utlysande af
val af en fullmäktigt i hr Lundenius
ställe för återstoden af innevarande år
samt åren 1904 och 1905, hvarjämte
allm. beredningsutskottet erhöi i upp-
drag att föreslå lämpliga personer till
utskottsledamöter i stället för hr Lun-
denius.

— **Halsröta i förstäderna.** Hr
Spoof meddelade, att han kort före
sammanträdet början sammanträtt
med provincialläkaren å orten, som
meddelat, att enstaka fall af hals-
röta börjat uppträda i förstäderna,
samt föreslagit att staden i eget intres-
se skulle taga om hand dessa fall,
innan smittan ålftör mycket hinner
sprida sig. Ehuru det vore svårt att
säga, om ej smittan redan vore spridd,
om och tills vidare endast enstaka fall
kommit till provincialläkarens känne-
dom, hade hr Spoof likväl velat väcka
frågan till tals, då förut i likande
fall på grund af stfms beslut en upp-
fordran ställts till grannkommunerna
att gå i författning om inrättande af
provisoriska sjukhus samt staden på
samma gång förbundit sig att mot er-

trängde sig fram för att få se det revolutionära Västmakedoniens befälhavande chef. Med Sarafov inträffade 60 medlemmar af olika makedoniska friskaror. I storartad procession fördes Sarafov och hans män in i staden.

Telegram ur senaste post.

Panamafrågan.
BERLIN, 17 nov. Från Panama meddelas att de kolumbiska underhandlarna på inbjudning af den nord-amerikanska amiralen kommit ombord på Förenta staternas kryssare Dixie. Nord-amerikanska officerare undersöka hvarje ankommande fartyg, för att förhindra landstigningen af kolumbiska soldater.

Italienska konungaparets resa.
LONDON, 17 nov. Italienska konungaparet har anlänt till Portsmouth och mottogs där af prinsen af Wales. Öfverfarten från Cherbourg skedde under kylig och stormig väderlek. Från Portsmouth reste konungaparet med extra tåg till Windsor, där konungen och drottningen hjärtligt mottogs af engelska konungaparet.

En konflikt på Korea.
SÖUL, 17 nov. Japanske gesandten fordrar att i följd af en tillfällig sammanstötning mellan koreanare och några japaner polisen och gendarmchefen skola tilldelas varningar och dessa anhålla om ursäkt hos japanska gesandten. Deltagarna i kalabaliken skola strängt bestraffas. Om någonting dylikt ännu engång inträffar, hotar den japanske gesandten att sända japaner till hjälp åt den koreanska polisen.

Indiska vicekonungens resa.
KARACHI, 16 nov. Vicekonungen af Indien Curzon har, åttiofå af fyra engelska krigsfartyg, i dag afrest till Persiska viken.

Förenta staterna och krisen i Ostasien.
WASHINGTON, 16 nov. Kryssaren Albany har från Yokohama afgått till Tschempulo.

England och dess kolonier.
WELLINGTON (Nya Seeland), 16 nov. Premiärministern har för parlamentet framlagt ett förslag, enligt hvilket handeln med England skall gynnas och från början af mars 1904 varor, som icke producerats i England, skola draga en tull af 20 å 50 proc. utöfver det vanliga beloppet.

Handel och sjöfart.

Engelska smörmarknaden. Enligt telegrafiska uppgifter från fyra marknadsplatser i Storbritannien utgjorde toppriset den 17 nov. 1903 för medelstora märken prima fäskt exportsmör efter vikt i Hangö och fritt ombord i Hangö 251 fmk per 100 kg.
H:fors, d. 19 nov. 1903.
Finska mejerisamfundets bestyrrelse.

Fartygsköp. Fregattskeppet Sylfid har genom köp öfvergått från Laivosakeyhtiö Raumo till handelslän Gabriel Granlund i Raumo.

Köpet skedde redan i juli, och öfverlämnades fartyget till den nye ägaren den 19 september i Sidney, där äfven den nyutsedde befälhavaren, kapten V. Nylund kom ombord. Fartyget afsejades därpå med last af sleepers till Syd-Afrika. »Sylfid», som för fyra år sedan inköptes till Raumo från Liverpool, är byggd af järn år 1884 i Southampton och ombord 1,467 reg. tons samt lastar 2,350 tons död vikt. Detsamma är försäkradt för inaktles c:a 200,000 mark, däraf 30,000 i Sjöassuransföreningen i Finland. Då fartyget inköptes af Laivosakeyhtiö Raumo, erlades för detsamma 10,000 pund. Vid det nu skedda köpet torde priset hafva utgjort 7,500 pund. Fartygets förra befälhavare, kapten J. Hellström återkom i går med ångaren Nord i till hemlandet.

Ny bärgningsmetod. En dansk, hr F. G. Nielsen i Sönderborg, har upfunnit ett nytt slags pontoner för att lyfta sjunkna fartyg. Han begagnar härtill en lång, flytande cylindrisk kropp, omkring 12 meter lång och 5 meter i diameter, lufttätt nitad af vanlig plåt med förstärkningsvinklar. Dessa pontoner anbringas i tillräckligt antal vid det sjunkna fartyget, fyllas med vatten och fästas vid fartygsskrovet. I det inre af hvarje ponton finnas upphängda 2 med kalkumkarbid fyllda behållare, som äro inrättade så, att de medelst linor, som nå upp till vattenytan, kunna tömmas, så att deras innehåll faller ut i pontonens inre.

När kalkumkarbiderna kommer i beröring med vatten, utvecklas hastigt acetylen, som genast prässar det i pontonen varande vattnet ut, hvarefter en ventil stänger sig och pontonen är förvandlad till en lyftkropp, som med hela sin kraft verkar på det sjunkna fartyget. Visar sig detta tillvägagångssätt praktiskt, torde det erbjuda stora fördelar framför det nu brukliga.

Uppfinningen är patenterad i de flesta sjöfartsidkande länder.

Notiser för sjöfarande.

Belysningen af farleden Hangö-Porkkala. Lotsstyrelsen tillkännagifver såsom tillägg till en tidigare kungörelse, att i Finska viken, vid gång nattetid å den af ledfyren belysta inre farleden mellan Hangö och Porkkala fartyg af ånda till 10 fots djupgående kunna begagnas sig af enslinien, som bildas af ledfyren Andalskärs och Gustafsvärns (hvarvid den förra visar grönt klippsken och den senare stadigt rödsken) och leder klart mellan Sandskärs remmare och genom Kummelskärs sund till närheten af Hundhålets ledfy, hvaremot fartyg af större djupgående kunna begagnas sig af förenämnda enslinie endast efter det de med tillhjälp af ledfyren Andalskärs hvit-röda lysvinkel passerat Långörns nordremmare.

Nya grund. Lotsstyrelsen kungör att i **Bottniska viken i farleden från hafvet till Nystads (Enskärs) fyr** ett nyupptäckt bärggrund, **Pettersonsgrund**, bestående af två öar på ett afstånd af 1/4 sjömil från hvarandra i NW—SO 82° belägna 26 fots djup ligger i SW 74° 15' på 8 1/2 sjömil afstånd från Enskärs fyr och den västliga med 26 fots djup i SW 75° 10' på 8 1/2 sjömil afstånd från samma fyr, utmärkte medels syddremmare (hvitmålad stång med en

vid toppen anbragt svart tofs med basen nedåt), utsatt 25 sachsen norrm 26-fots klacken på 42 fots djup.
Remmarens ungefärliga läge:
Lat. 60° 40' 51" N och Long. 20° 43' 30" O från Greenwich. (Kortet nr 1,338).
I SO 50° 35' på 1 1/2 sjömil afstånd från 26-fots djupet finnes ett 4 fots större bärggrund;
att i **Finska viken**, inom Wiborgs lotsfördelning och Pitkääsi lotsplats, följande nya grund utmärkte medels remmare:

1:o) **Anttilan Matala**, stengrund, sträckande sig i O och W 10 och i N och S 15 sachsen med minsta djupet 22 fot beläget 1 1/2 sjömil i SSW från Mannonsen båk, genom ostremmare (stäng, hvars öfra del är svart och nedra del hvit, med två vid toppen fästade svarta tofsar, hvilka baser äro vända mot hvarandra), utsatt på 36 fots djup.
Remmarens ungefärliga läge: Lat. 60° 23' 30" N och Long. 27° 56' 27" O från Greenwich.

2:o) **Hilma Matala**, tvåöna enstaka stenar, den ena af 8 och den andra af 9 fots djup med 19 fots vatten rundt omkring, belägna 200 sachsen i N från Håleholms västudd, genom ostremmare (stäng, hvars öfra del är svart och nedra del hvit, med två vid toppen fästade svarta tofsar, hvilka baser äro vända mot hvarandra), utsatt på 22 fots djup.
Remmarens ungefärliga läge: Lat. 60° 30' 53" N och Long. 27° 46' 40" O från Greenwich. (Kortet nr 1,338).

äfvensom att i **Ålands skärgård**, inom Ålands lotsfördelning och Dånö lotsplats, grundet **Sjöblomsgrund**, vid farleden från Finnbo till Dånö lotsplats, stengrund, sträckande sig i N och S 5 samt i O och W 13 sachsen, med minsta djupet 10 fot beläget nitid i farleden 17 sachsen i NW från Isakö, utmärkte genom syddremmare (hvitmålad stång med en vid toppen fästad svart tofs med basen nedåt), utsatt på 19 fots djup.

Remmarens ungefärliga läge: Lat. 60° 22' 30" N och Long. 19° 44' 35" O från Greenwich. (Kortet nr 1,649).

Svenska fyrfartygens in-tagningsetider å östkusten äro så-lunda bestämda:
Sydostbrottens fyrfartyg lämna sin station den 20 nov.; **Västra bankens** den 11 dec.; **Finngrundens** den 11 dec.; **Grundhallens** den 31 dec.; **Grepens** sannolikt den 11 dec.; **Svenska Björns** den 31 dec.; **Ålgrundens** fyrfartyg ligger ute hela vintern; **Kopparstenarnas** fyrfartyg lämna sin station den 16 dec. och **Ugrundens** omkring den 31 dec. **Norströmsgrundens** fyrfartyg söder om Luleå intogs, såsom förut meddelats, den 11 d.s.

Tiderna lämnas reservationsvis så till vida, att fyrfartygen möjligen, om väderleken tvingar härtill, kunna komma att lämna sina stationer något tidigare.

Sjöolyckor.
— **Libra** (Å). Se öfriga skeppsnheter, Lovisa.
— **Lindola**, Helsingör, 12 nov. Barken Adele ot Louise, h. i Helsingör (?), har i dag gått till sjös med den stälfäst, som innehafte af barken Lindola, h. i Nystad, hvilken här blifvit kondemnerad.

— **Mercurius** (Å). Delfzyl, 13 nov. Ångaren Mercurius, som i morse anlände hit från Borgå, har under svårt väder förlorat en del af däckslasten.
— **Neptun III** (Å). Tammerfors, 18 nov. (Ur T. U.). Natten mot i lördags sjök i när-

heten af Långelmäki kyrka Ångb. Neptun III, tillhörig Mallasvski aktiebolag. Ångaren låg förtöjd vid en brygga, som sköt ut ca 20 famnar från land. Kl. 4-tiden vaknade besättningen af ett ovanligt ljud och man observerade, att Ångaren låg betänkligt på sida. Då manskapet hunnit upp på däck, fick det brådt om att skynda i land, ity att Ångbåten sjönk alt djupare. Inom kort gjorde den en kullerbytta och vände kölen i väder, tills den slutligen sjönk. Stranden vid platsen är brantstupaad och vattendjupet på det ställe där Ångaren sjönk 15 famnar. — En dykare har anlänt till platsen och bärgningsarbetena skola genom vidtaga.

Öfriga skeppsnheter.
— **Helsingfors**, 19 nov. (Ur Hbl.). I går anlände tyska lastångaren **Riga**, af Rostock, Scholper, fr. Lovisa.
Vidare inkom ostländska jakten **Ola nr 151**, Wabian, fr. Reval.
— **Lovisa**, 10 nov. (Ur Ö. N.). Under den starka stormen i förgår afton lösrktes tre med tråvrike nästan fullastade prämar från svenska Ångaren **Libra**, hvilken låg i Valkom hamn för att intaga trälast. En af prämarna, med en arbetare ombord, dref i land på den yttersta af Sikåla holmarna, och mannen ombord bärgades därifrån. De två andra prämarna letade sig märkvärdigt nog fram mellan Sikåla holmarna och Sälstenarna samt förbi alla andra uddar och grund ånda till innersta delen af Lovisa viken, där de stannade, den ena vid stranden af borgmästar Kuhlefelts ång, den andra i en sårholme något utanför ången. Ombord på denna präma befunn sig äfven en arbetare, klädd endast i en tunn och trådlös rock, och han nödgades under den kyliga natten och snöstormen kvarstanna där ånda till kl. 8 i går på morgonen, då en person, som hade ett ärende till Ångaren, därifrån hörde hans rop och med nedbått bärgade mannen i land. Middagstiden anlände till stället ångbåternas Skruf och Valkom för att söka draga prämarna bort från gytjan, ett arbete, som dock ej blef lätt då gytjan på morgonen fallit nära en fot och Ångbåternas till följd af vikens äfven anars grunda beskaflighet nödgades stanna på nära en half kilometer afstånd från prämarna. Den ena af prämarna lyckades man dock redan i går afton bringa på flott vatten och förtöja vid Skeppsbron.

Skeppslista.
Åbo Nov.
19 F. Å. Urania, Sjölund, 664 r.t., Hull och Köpenhamn, st.gods.
Uklarerade, 14 nov. T. Å. Riga, Scheler, Danzig; — 15: f. Å. Jakobstad, Liljeqvist, Reval; — sv. Å. Libra, Meijer, Malmö.
Uklarerade, 14 nov. Sv. Å. Baron, Mårtensson, Helsingör; — 15: sv. Å. Häkan, Kristensson, Chatham.
Wiborg, inklarerade, 16 nov. Sv. Å. Iris, Eneberg, Bergen; — d. Å. Nora, Jørgensen, Petersburg; — t. Å. Finland, Petersen, Petersburg.
Uklarerade, 16 nov. H. Å. Hilversum, Stef-fens, Calais; — t. Å. Maria Horn, Krüger, Leer via Lappvik; — sv. Å. Iris, Eneberg, Libau; — f. Å. Norra Finland, Ljungberg, Åbo; — u. Å. Argo, Paulsen, Manchester.

Stockholm, ankomna, 16 nov. Aranda, Gran-it, Finland; — Thure, Mattsson, Finland; — Selinda, Mattsson, Åland; — Emilia, Daniels-son, Åland.
Bothnia, Ång. af Wasa, Bergström, pass. Dartmouth 13 nov. fr. Råstö t. Bace'osa.
Endymion, jfg af Mariehamna, Pettersson, pass. Portland Bill 13 nov. fr. Rangoon t. Leith (178 dd.).
Helsingfors, Ång. af Helsingfors, Martin, anl. 14 nov. t. Hamburg fr. Aarhus.
Herakles, Ång. af Helsingfors, Pernberg, pass. Gibraltar 12 nov. fr. Odessa t. Hel-singfors.
Nord I, Ång. af Helsingfors, Tengström, anl. 18 nov. t. Helsingfors fr. Newcastle.
Pyhämaatar, skbk af Pyhämaa, Engblom, anl. 14 nov. t. Altona fr. Santa Elena (92 dd.).
Seeja, skbk af Nystad, Nordström, anl. 10 nov. t. Gefle fr. Leith (24 dd.).

F. Å. Ås ångare.
Algot anl. 17 nov. t. Marseille fr. Kotka.
Arcturus anl. 15 nov. t. Hull fr. Hangö.
Pallas afg. 18 nov. fr. Wiborg t. Kotka.
Polaris afg. 18 nov. fr. Hangö t. Köpen-hamn.
Polux afg. 18 nov. fr. Grimsby t. Newcastle.
Rhea anl. 17 nov. t. Antwerpen fr. Havre.
Srtius afg. 18 nov. Mäntyluo t. Gamla-karleby.

SANTAL MIDY
framställd af apotekaren Midy i Paris
Tillåten i Ryssland.
Den rena Santal-essensen ordineras af läkare mot Gonorrhoe i st. f. kopalvabsam och Cubeba. Den verkar betydligt hastigare, försvagar icke magen, förorsakar ingen lukt och förhindrar kvalningar och upp-stötningar.
811
För att undgå efterrapningar bör man efterse den å hvarje kapsel tryckta stämpeln.
Nederlag i alla större apotek i Ryssland.

Sammantråde. Bolagsstämma.
Aktionärerna i Åbo Sten-tryckeri Aktiebolag samman-kallas härmed till ordinarie bolags-stämma i bolagets kontorslok-al, Slottsgatan 38, i denna Åbo stad lördagen den 21 november 1903 kl. 5 e. m. för att besluta angående de i bolagsordningens § 13 föreskrifna ärenden.
6806 (Å.U.3.23)
Åbo den 5 november 1903.
Direktionen.

Auktioner. Vid auktionen
i dag Hofrättsgratan N:r 4 försäljes, bland annat äfven ett pianino. 6877
Förmålig auktion för återlösning af.
Måndagen den 23 nov. fr. kl. 10 f. m. och 1/2 5 e. m. försäljes uti nya auktionskammaren ett större parti:
50 packor bomullstyg,
20 packor hvit twills,
20 " blå,
20 " brun,
3 " doffel
30 dussin ylle arbetsskjortor,
500 " hvita fruntimmers kragar,
3,000 meter plyschband.
Åbo den 19 november 1903.
6884
Karl G. Lindström.

Möbelauktion
Tisdagen den 24 nov. fr. kl. 10 f. m. och 1/2 5 e. m. försäljes uti nya auktionskammaren, genom frivillig auktion dir. möbler och hushålls- och en mans **chiffonier**, 1 byrå, 1 soffa, 1 soffa i femte 5 stolar, 1 divan, bord, 2 etager, 2 tråttkmoder, 1 jernsäng, 2 taburetter, 1 trampsynmaskin m. m. äfvensom **kl. 12 p. d. en kon-torsinredning** (pulpit m. m.) och ett parti **stunderbågar** m. m.
Åbo den 19 november 1903.
6886
Karl G. Lindström.

Onsdagen den 25, och om så skulle erfordras äfven torsdagen den 26 d. s. fr. kl. 10 f. m. och 4 e. m. försäljes uti gården N:r 21 B vid Köp-mansgatan medelst offentlig auktion skräddaren **Kaarlo Kalkes** konkursmassa tillhörig lösegendom bestående af stoppade soffor och stolar, en byrå med toilet, 1 paröng, trymål, gång och sängkläder, kökskärl, äfvensom glas och porlän, 1 pulpet, en disk, en hylla, telefonapparat med ledning, 2 elektr. ringledningar m. batterier, 1 velociped samt diverse.
Åbo den 5 nov. 1903.
6897
Victor Lindberg. Tel. 461.

Åkdon.
Fina, såväl sommar som vinter åkdon, hvari-bland en **Victoria vagn** med **seldon**, en **engelsk dogcart** med **seldon**, **kurslädar, kasansk'släde, vattenkärra med tun-na, vattensläde med ti-na, arbetskärror, stöt-tingar, slädfällar och nät, hästtücken, kusk-rocker**, diverse äldre **mö-bel**, såsom klädeskåp, sängar, bord och stolar, köksaker, **assuranssprutor**, ett par i gamla dörr- och **fönster-karmar, järnluckor till dörrar och fönster**, ett parti tross, spik, mattor m. m. en höpress, diverse jernskrot m. m., m. m. försäljes medelst offentlig auktion uti **konsul G. A. Lindbloms gård vid Alexanderstorg lördagen den 28 d. s. från kl. 10 f. m. och 4 e. m.**
Åbo den 16 nov. 1903.
Victor Lindberg.
Tel. 461. 6896

Till salu.
Å. U. 1 g. 3 r.
En kasansk släde
Doktor von Essen, Nylandsgatan 1.

SANTAL MIDY
framställd af apotekaren Midy i Paris
Tillåten i Ryssland.
Den rena Santal-essensen ordineras af läkare mot Gonorrhoe i st. f. kopalvabsam och Cubeba. Den verkar betydligt hastigare, försvagar icke magen, förorsakar ingen lukt och förhindrar kvalningar och upp-stötningar.
811
För att undgå efterrapningar bör man efterse den å hvarje kapsel tryckta stämpeln.
Nederlag i alla större apotek i Ryssland.

Carolus Nyberg
Linfro-Solros-Raps-Hampfro-
5802

Goda Holländska, Ha-vanna och Bremen Cigarrer

finnas ständigt i lager och säljas såväl i parti som minut hos
5404 G. A. Lindblom, Allég. 1.

Prima Revalskt Rågmjöl

på 65 kilos säckar i parti och mi-nut hos **Sven Hääväläinen.**
6883

I tjänst åstundas. Flickor
Ä. U. 1 g. 5 r.
Svenska och finska talande
erhålla arbete vid
6881 Åbo Tekniska Fabrik.

Utbjudes hyra. En lokal
om 5 större väl bibehållna rum, kök och tambur i 2 dra våningen af Wigelius 3 vånings stenhus vid Eriksgratan N:r 8 uthyres från den 1 oktober kommande december.
Obs! Lokalen är mycket lämplig för kombinerad bonings- och kontorslokal!
Närmare med 6851
Vicehäradshövding **Alfred Holmström.**

Från 1sta dec. 6 rum och kök,
Ryska kyrkogatan 10, 1sta trappan till höger. 5839

En ny vefmangel
uthyres å 1 mark 80 pmi per hel dag och 1 mark per half dag. **E. Nylund**, Ryska kyrkogatan 33. Telefon 34. 5855

Ett rum och kök å Stor Helkkilä.
6870

Diverse.
Charlotte Blomqvists Kappaffär
Lager af damkappor, ty-ger, skinnfoder m. m. **Köpmansg. 4.**
Beställningar emottagas, prisen moderata.

Penningar
kunna inbeparas genom att hämta kläder till tvättning och färgning till Komiska Trvätt- och Färgeriinrättningen. **W. W. Blomqvist**, Birgersgratan 14 Å.
Arbetet utföres väl och billigt. 5896

Damfrisering och Champonering.
Anna Blomqvist, Köpmansg. 4, tel. 60

Daglista. I dag tredag.

Kl. 1/9—1/10 f. m. Råntor å lån från Ma-gistratens enskilda pensionskassa och Ca-janderska testamentsfonden uppbäres af just. rådmän J. E. Dahlström, Ryska kyrkogatan 3.
Kl. 10 f. m. och 4 e. m. Lösöreaktion i n:r 4 vid Hofrättsgratan.
Kl. 10 f. m.—9 e. m. Allmänna läsesalen i bibliotekshuset hålles öppen.
Kl. 11—2 p. d. och 6—9 e. m. Stadsbiblio-teket och läsesalen hålles öppna.
Kl. 5 e. m. Drätselkammarens sammanträder i drätselvärdets lokal, Stora Tavastgatan 15.
Kl. 5 e. m. Pantogodsauktion i pantolåneinrätt-ningens auktionskammare, Puolalagatan 5.
Kl. 5 e. m. Borgenärssammanträde i byggmästa-ren Wilh. Erikssons konkurs å handl. J. A. Lundströms kontor, Köpmansgatan 9 B.
Kl. 5—6 e. m. Stadsfullmäktiges kanall hål-les öppet.
Kl. 5—8 e. m. Folkbiblioteket hålles öppet.
Kl. 6 e. m. Musikaliska sällskapets årsmöte i teaterlofvern.
Kl. 7—8 e. m. Inbetalningar till W.m. Crichton & Cos arbetares sjuk och begraf-ningskassa uppbäres i kassans lokal.

I morgon lördag.
Kl. 1/9—1/10 f. m. Råntor å lån från Ma-gistratens enskilda pensionskassa och Ca-janderska testamentsfonden uppbäres af just. rådmän J. E. Dahlström, Ryska kyrkogatan 3.
Kl. 10 f. m.—9 e. m. Allmänna läsesalen i bibliotekshuset hålles öppen.
Kl. 11—2 p. d. och 6—9 e. m. Stadsbiblio-teket och läsesalen hålles öppna.
Kl. 12—1 p. d. Finska eklektiskaakstaten änke- och pupillkassa (domkapitelstika am-betrum) hålles öppen för in- och utbet-alningar.

Kl. 1—2 p. d. Råntor å lån från fondor, stående under kommunalrådet G. Hofstedts förvaltning uppbäres i Lifräntestallens kontor.
Kl. 4—6 e. m. Lifräntestallens kontor, Eriksgratan 13, hålles öppet. På samma tid utbetalas vid årets början förfallna lif-råntor äfvensom emottages insatser och fyll-nadsbetalningar.
Kl. 5 e. m. Åbo Klädesfabriks aktiebolags ordinarie bolagsstämma i fabriksens kontor.
Kl. 5 e. m. Åbo Stenryckeri aktiebolags ordinarie bolagsstämma i bolagets kontors-lokal.
Kl. 6—8 e. m. Folkbiblioteket hålles öppet.
Kl. 6 e. m. Baraskyddsföreningens höstmöte hos dr. E. kyrklund.
Kl. 1/8 e. m. Juridiska föreningens filial-afdelning sammanträder å hotel Phoenix.

Alla dagar.
Kl. 8 f. m.—12 på natten. Telegrafkontoret Ryska kyrkogatan 25, hålles öppet.
Kl. 11—12 p. d. och 4—5 e. m. tillåtes det å länesjukhuset vid Tavastvill intagas ejuke att mottaga besök af anhöriga.
Kl. 12 p. d. gör läkaren sin rond på läne-lasarettet, bvarför patienter, hvilka anmälts till intagning, då kunna räkna på säkrare beakad än vid andra tider. — Sjuke inta-gas i sjukhuset kl. 12—1 på dagen. Endast svårare olycksfall andra tider af dygnet.
Kl. 2—3 e. m. Sjukhusläkaren anträffas i kommunala sjukhuset. Besök hos sjuke till-låtas kl. 11 12 f. m. och 5—6 e. m.

Akuschörskor:
Ahqvist, Ida, stadsakuschörsk. Västerlång-gatan 18.
Aina, Elina, Fredagatan 4.
Boréus, Amanda, Henriksgatan 3.
Brass, Julia, Östra strandgatan 44.
Carlsson, Emilia, Birgersgratan 14 b.
Edström, Matilda, Stora Tavastgatan 3.
Gröhn, Amanda, stadsakuschörsk. Kloster-gatan 8.
Kajetshin, Olga, Lasarettsgatan 20.
Keihänen, Adde, Stora Tavastgatan 20 A. Telefon. 210.
Levson, Edith, Eriksgratan 20. Telef. 395.
Lindgren, Sofia, Österlånggatan 39.
Menander, Aina Alexandra, Handtvärke-gatan 16.
Nordström, Sofia, Österlånggatan 44.
Nyblom, Alexandra, Lasarettsgatan 5.
Rast, Ida, Allégatan 7 B.
Rosenblad, Zaida, Eriksgratan 28.
Sevén, Carolina, Klostergatan 179 B.
Siren, Alexandra, Trädgårdsgatan 11.
Strömfors, Eufemia, Smedsgatan 9 A.
Tefke, Dagmar, Humlegårdsgatan 8.
Teir, Adelina, Berggatan 6.
Zimmermann, Hanna, Eriksgratan 36. Tel. 610.
Wüllberg, Josefina, Nylandsgatan 18.

Annonserade ångbåtsurer.

Fredagen den 20 nov.
Till Helsingfors via Hangö och mellan-liggande brygger, ÅHKEKA kl. 5 f. m.
Till Nystad via Nådendal Kvimeavägen, KUUSISTO kl. 10 f. m.
Till Förlö d öle via Rånsund SKÄRGÅRDEN kl. 10 t. m.
Till Rautila via Nådendal VEHMAA kl. 11 f. m.
Till Rimito kyrkbrygga, SALMI kl. 3 e. m.

Lördagen den 21 nov.
Till Salo via Rånsund SALO kl. 9 f. m.
Till Lööbeck via Hangö PEHR BRAHE kl. 10 f. m.
Till Mariehamna, STELLA kl. 10 f. m.
Till Mariehamna BLASNÄS kl. 10 f. m.
Till Nystad via Nådendal Helsingövägen KIVIMAA kl. 10 f. m.
Till Kärä via Tersund PARGAS kl. 10 f. m.
Till Rautila via Nådendal SALMI kl. 11 f. m.
Till Rimito kyrkbrygga VEHMAA kl. 3 e. m.
Till Stockholm via Mariehamna BORE II kl. 11,50 e. m.

Bantågen.

Bantåg afgå:
Posttåg kl. 7 f. m. till Salo, Karis, Hel-singfors, Ekenäs och Hangö.
Posttåg kl. 8.15 f. m. till Toijala, Tam-merfors, Björneborg, Raumo, Jyväskylä och Wasa.

Lokaltåg kl. 9.30 f. m. till Salo.
Posttåg kl. 10.45 f. m. till Forsas, Toijala, Tammerfors, Tavastehus, Helsingfors och Kotka.
Bländadtåg kl. 11.45 f. m. till Toijala, Tammerfors, Björneborg och Borgå.
Posttåg kl. 4.25 e. m. till Forsas, Toijala, Tammerfors, Jyväskylä, Wasa, Jakobstad, Gam-lakarleby, Brahestad, Uleåborg, Kemi, Tor-neå, Tavastehus, Helsingfors, Lovisa, St Michel, Kuopio, Iisalmi, Williamstrand, Wiborg, Imatra, Sordåvala, Joensuu och St Petersburg.
Posttåg kl. 4.50 e. m. till Salo, Karis, Helsingfors, Ekenäs och Hangö.
Bländadtåg kl. 7 e. m. till Salo och Karis.

Bantåg ankomma:
Lokaltåg kl. 8.10 f. m. från Salo.
Bländadtåg kl. 9.28 f. m. från Rump-pila.

Posttåg kl. 11.42 f. m. från St Petersburg, Wiborg, Joensuu, Sordåvala, Imatra, William-strand, Iisalmi, Kuopio, St Michel, Kotka, Tavastehus, Torneå, Kemi, Uleåborg, Brahe-stad, Gamlakarleby, Jakobstad, Wasa, Tam-merfors, Toijala och Forsas.
Posttåg kl. 1.48 e. m. från Helsingfors, Hangö, Ekenäs, Karis och Salo.
Posttåg kl. 3.49 e. m. från Helsingfors, Borgå, Tavastehus, Tammerfors, Toijala och Forsas.
Lokaltåg kl. 9.05 e. m. från Salo.
Posttåg kl. 11.27 e. m. från Helsingfors, Borgå, Tavastehus, Wasa, Jyväskylä, Björne-borg, Raumo, Tammerfors, Lovisa, Toijala och Forsas.
Posttåg kl. 11.38 e. m. från Helsingfors, Hangö, Ekenäs, Karis och Salo.

Fraktgods afsead att beföras å Åbo-Karibanan bör vara i inlämndt före kl. 11 f. m.
Ilgods afse

Så går det, och så kommer det att gå, emedan det alltid gått så. Amen!

Emellertid idislar jag hoppet, af hvilket jag eger ett så stort förråd, att det rent af förfares för mig. Gud, är det frässeri för den oroliga själen, så utan salt och grädde — — men jag vill icke brumma. Tålamod, Tom, tålamod! Systers, jag måste lägga öfvermänskligt band på mig för att icke springa ut på gatan och böla som en tjur — men Tom är icke förrykt.

Utom tvättandet har Eva äfven öfvertagit förfärdigandet af konstgjorda blommor. Jag är hennes springpojke. Vikomma väl öfverens. Bertie är ute på gården och lagar bullar af våt sand — vi skola icke hungra ihjäl.

Tom.

Brooklyn, den 3 november 1900.

Dyra syster!

Vet äfven du redan, att den kortaste vägen till helvetet är att vara utan arbete? Har den arbetslöse karaktär, hederskänsla, ett hjärta för sin familj, stekas han i pannan redan här på denna jord. Har han inte hjärta och ingen hederskänsla, hamnar han lika fullt i den ondes våld, då hungern begynner ansätta honom.

Jag har endast varit två månader sysslolös och vadar redan ända öfver hufvudet i dödsynder. Jag afundas alla, som kunna arbeta, alla, som äga två händer och dock kunna gå omkring och lättjas. Det gafs en tid, då jag ej afundades någon, icke ens de afundsvärde, och i dag afundas jag hvarje slusk och hvarje trashank. Slusken har inga plikter, inga sorger, ingen hustru att kläda så hon ej fryser i vinterköl- den, intet barn att nära; han kan emigrera från eländet till Kalifornien eller till Kairo utan att behöfva frukta för hemlängtan eller gnagande samvetskval.

Jag vore nu mången gång i stånd att tämligen kallblodigt slå ihjäl en människa blott emedan han skrattar och är glad eller icke är en krympling.

Syskonen.

I dag satt jag på yttre trappan till ett tomt hus och betraktade den hand, jag ännu har i behåll. »Hvad skall jag taga mig till med dig?» frågade jag denna femfingrade lem. »Arbete anförtro de dig ej. Förtjäna bröd kan du ej. Rädda hustru och barn från fördärfvet kan du ej håller — — — men stjäla, det kan du — stjäla — ja till och med begå mened — skära af strupen på en rik procentare medan han snarkar och tömma hans fickor — sticka hela staden i brand och se på huru de andra äfven förtvifla».

Ser du, syster, huru ärkefienden antastat mig. Det kommer sig af att gå sysslolös. Fan tage arbetsbristen.

Tom.

Brooklyn, 12 september 1900.

Dyra syster!

Det är dock bättre lott att hafva blott en hand än att hafva blott en fot. När folk frågar mig: »Huru går det? mister Pratt?» kan jag uppriktigt svara: »bra». Det vore en lögn, i fall jag blott hade en fot. Då skulle de nödgas fråga mig: »Huru står det till, mister Pratt?»

Men försiktiga äro människorna, om de möta en olycklig; det har jag längesedan märkt. De akta sina fördelar med en slughet och en raffinerad beräkning, som kunde göra skapelsens konung heder, om det ej vore pur instinkt. De fråga aldrig: »Hvad gör ni, mr Pratt?» De veta nog att jag ingenting kan göra med en afsägad hand; och en krympling, som ingenting gör, förtjänar ingenting; och förtjänar han ingenting, då — nå ja, då upphör alt!

En sådan olycklig människa står i fara att sjunka ända därhän att blifva tiggare. Men tiggare är de lasansfullaste, som kan möta en människa på hennes väg. Genom ingenting kunna dessa gudfruktiga, fromma Kristi barn bringas så i förlägenhet som genom tiggandet. Jag tviflar på om de förbanna stråtröfvaren mera än tiggaren. Är tiggaren en obekant, går det ännu. Den minsta ryckning i synnerven förslår, och det fulla hattmagasinet åt höger är märkvärdigare än krymplingens toma hatt åt vänster. Är tiggaren mycket

sjunken, har olyckan dragit honom ned i rännstenen, då gör den kristliga barmhärtigheten en kullerbytta inför ett sådant elände och ställer sig på hufvudet. Betraktadt från detta läge, ter sig historien naturligtvis helt olika än den i verkligheten är. Den arme Lazarus ser ut som en lump. Orsaken till hans ärmöda ser ut att vara själföfvålladt. Hans af kraftlöshet vacklande gång, kommer sig af dryckenskap! Och är tiggaren en bekant, en vän, till och med en släkting, ja, då begynner människan först riktigt taga sin fyndighet i anspråk för att slingra sig undan. Se på den stackaren, då han ansettes af tiggaren, huru han krymper ihop, svätas, rodnar, stönar, klagar — ljuger. Huru han sneglar åt alla håll efter befrielse från tiggaren — efter en vagn, som han måste undvika — efter en regndroppe, som han måste undfly, efter en galen hund eller hvad som helst. Och för att bekräfta alla sina lögner, gnider han med handen på det ställe där hjärtat borde sitta, i fall han hade något. Om icke allt detta hyckleri, denna oförskämdhet och grymhet kommer Fan att skratta, så att bockskägget nickar, då har gubben intet sinne för detaljhandel.

Jag kan ej slutföra detta kapitel, det äcklar mig.

Tom.

Brooklyn, 15 november 1900.

Kära, goda syster!

Jag begick en svår synd, då jag i mitt senaste bref bedömde människorna, så skarpt, och jag skall göra afbön.

I dag satt jag på en bänk i Navy park och skärskådade mina skor. En förbigående gammal gumma stack 10 cent i min hand. Jag köpte därför ett äppel åt barnet, en apelsin åt modern och en brödbulle åt oss alla tre.

Tack, tack, ädla gifvarinna! Hvem du än är, skall Gud finna dig och belöna dig. Du har bespisat de hungriga.

Det gifves dock ännu goda människor.

Tom.

Brooklyn, 20 november 1900.

Goda syster!

Ofrivillig arbetslöshet är en skola i hvilken det läres mera än världens alla professorer sammantaget studera.

Jag tror förvisso, att i fall Darwin hade genomgått denna mönsterskola, hade han icke kommit fram med den galenskapen, att människan utgör en förädlad härstamning från djuren, utan tvärtom, hvilket är det riktiga. Galilei hade besvurit tillägget: »Hon rör sig dock — men baklänges». Den outtömlige Shakespeares snille hade icke torkat ut i fall han som arbetslös studerat mördaren »kapitalet» i stället för sin Sheylock. Martyren på Gethsemane hade fått erfara, att människofrälsning är den allra otacksammaste uppgift under himmelen. Archimedes hade kunnat lära sig räkna ut huru man föder en familj på tio personer med en nio dollars veckolön — eller als ingen lön. Diogenes hade kunnat göra bekantskap med hyreskontraktet för sin tunna. Han hade icke behöft med lanternan i handen leta rätt på hyresvärden när månaden var tilländalupen.

Ett fastställt faktum är, att världen blir allt bättre och skönare! En arbetslös, som med hungerpiskan får »noll gångar noll gör noll» så grundligt inpiskadt i sin hjärna, att han skriker det högt under sömnen, han vet nog huru skön världen är och huru den blir bättre dag för dag.

Det bygges hus, granna som trollpalatsen i Tusen och en Natt. Och den arbetslöse har det oantastliga privilegiet att spatsera förbi dem i regn, snöslag och brännande solsken samt anställa betraktelser öfver invånarenes trefnad. Det bygges museer, sommarträdgårdar, palats, så att änglarna, när de damma och piska de himmelska möblerna, blygas öfver Vårherres gammalmodiga skräp. Den arbetslöse har den oantastliga rättigheten att spatsera förbi dem i regn, snöslag och brännande solsken...

I parkerna stå bänkar under skuggiga träd. Den arbetslöse får sitta där och hvila och svalka sig; han får inandas luften och se sig omkring. Är han törstig — där står en vattenho för hans räkning, en bleckskopa hänger vid keden. Är han hungrig — till hans förfogande stå tallösa utställningsfönster, fulla med kokta och okokta läckerheter; på dem får

han gäpa med begärelsens, trånadens, lystenhetens, varghungerns känslor, tils svetten rinner som ett litet Niagara ned för hans panna.

Behöfver den arbetslöse omväxling, förströelse — på kapplopningsbanan åka snobbarne och spatsera de rika inför honom alla dagar. Den arbetslöse får ej stå där, ej håller sitta där länge, men skygt titta genom häckarna och följa med huru det går. Se huru rent linne herrarne bära med manschetter och kragar; kravatter med diamantnålar; handskar af raraste getskinn; lackerade stöfletter; benkläder, rock och väst tillskurna af skräddarens konstförfarna hand. Se huru damerna blomstra i värmen, huru de tråna; huru lata och svaga de äro af ått göra ingenting; huru de förvänjes af sin höfviska, krypande, tjänstaktiga omgifning. Solstrålarna räknas, molnen vägas innan frökens hy eller fruns hatt utsättes för vågstycket att åka ut i Guds härliga natur. Pilsnabt flyga ryttarene längs den skuggiga alléen. Svält fläktar vinden öfver de välvårdade ansiktena; är det kallt svepes dyrbart pälsvärk kring alla lemmar.

Och om och om vända sig hjulen.

Huru många fattiga, halffödda flickor, mödrar, söner och fäder måste icke slita och släpa sig dödströtta för att förse desse frässares bord, för att bygga deras hus, dekorera deras rum, väfva deras kläder och tillfredsställa ett förvändt, lättjefullt, egoistiskt samhälles alla nycker?

Under liknande studier kan det inträffa, att den arbetslöse blir vansinnig, springer hem och gjuter bomber. Den olycklige inbillar sig då, att de runda tingen äro brödbullor. Och när han afbränner dem och hör det knalla, tänker han, att det är den fjärde juli, årsdagen af oafhängighetsförklaringen. Men samhället förmår skydda sig mot dylika narrar. Anarkisten skickas per rep om halsen till hin onde, som åtminstone gifver honom stekt kött att lukta på.

Tom.

Brooklyn, 1 december 1900.

Älskade syster!

Det gifves ögonblick i en människas lif, hvilka endast kunna förliknas vid ett moln, som remnar efter långvarig regntid och låter solen bländande lysa fram i mörkret. Lika leende genom tårar, var den gudasända stund, jag och min Eva i går morse fingo genomlefva.

Det var en regndag. Jag steg upp på vanlig tid, men emedan det regnade starkt, stannade jag hemma.

På slaget åtta hvisslade brefbäraren efter »Tom Pratt».

»Eva, ett bref från Pilot Knob!» ropade jag och ilade ned för att afhämta det. Det var intet bref från »den kära Jennie», utan en skrifvelse från min forne principal i New-york. Jag förmådde icke vänta en sekund på innehållet utan slet omslaget i bitar och ögnade öfver raderna. »Arbete!» skrek jag, »jag har arbete!» Och jag skrek det så högt och sprang så snabbt upp för trappan, att jag var i köket innan min af larmet uppskrämda hustru, hunnit till dörren.

»Eva! Arbete! Jag har en anställning! Tom har en anställning — tolf dollar i veckan — läs dock — här står det svart på hvitt;

»Värde herr Pratt!

Jag har efter långa bemödanden funnit en lämplig plats åt er, hvilken ni dock genast måste anträda. Gå till Mercer Street 700. Mister Rouss är underrättad genom mig och kommer att anställa er som nattvakt vid sitt magasin. Lönen är 12 dollar. Arbete behöfver ni icke, men ni måste vara ärlig, nykter, vaksam, tillförlitlig på alt sätt — och det är ni —»

Längre kom jag ej i läsningen. Min hustru föll mig högt gråtande om halsen; jag föll henne om halsen; och sedan föllo vi båda tillsammans på soffan. Bertie, som väkts af spetaklet, visade sig på tröskeln i nattskjortan, och missförstående våra glädjerop, satte han till att tjuta allra ljudligast och förökade med sin personlighet människohopen på soffan.

Flere minuter förgingo under snyftningar, skratt, kyssar och utrop, innan vi gamla blefvo förnuftiga och gossen lugnade sig. Det var också på tiden i fall vi ej velat alarmera grannarne.

Sedan klädde pappa sig i sina söndagskläder, skor och hvit skjorta, medan mamma fortfor att under skratt och gråt kyssa barnet tills Bertie hade kväfts, om jag ej ropat på Eva för att knyta min halsduk.

Jag begaf mig under strömmande regn på väg till New-york. En timme senare inträdde jag i mister Rouss' kanslirum.

Faktum var, att jag genast skulle anträda tjänsten, det vill säga genast efter klockan sex på kvällen. Det var vid detta klockslag affären stänges och nattvakten — det vill säga jag — blir inläst. Bokstafligen inspärrad. Det åligger honom att en gång i timmen patrulla omkring hela huset. Tjufvar, eld och råttor äro de hufvudsakligaste fiender, på hvilka han skall konsentera sin skarpsynthet.

Således har jag nattväktareposten; »men» — — —

Ännu aldrig i mitt lif har jag öfverrumplats af tre bokstäfver så som af detta »men».

»Men», sade mister Rouss, »om Patt — Patt är min föregångare i ämbetet — »om Patt tillfrisknar, hvilket vi alla ifrigt önska, måste jag som affärsman och människa själfallet återgifva honom hans plats. Han är fader till elfva barn och dessutom firmans trotjänare. Dör han, då har ni platsen permanent. Inställ er i kväll klockan sex till er tjänst. Af uppsyningsmannen erhåller ni nu genast instruktioner.»

Herren vinkaade åt mig att gå, och Tom stängde kansli-dörren utifrån. Af uppsyningsmannen erfor han utan att fråga, att Pat i fjorton år gjort nattvaktstjänst för firman, att han mycket plågas af ledgångsreumatism, att hans fru doktorerar ifrigt och — dricker, att alla hans barn äro klena och småväxta, att han redan i tre veckor legat till sängs svårt insjuknad i följd af förkylning, att sedan dess personer anställda vid firman skiftesvis förestått nattvaktstjänsten för den sjuke Pat. »Således», slöt pratmakaren, »förlora vi Pat och erhålla en Pratt. Jag hoppas att skilnaden er emellan är lika liten som skillnaden emellan edra namn, ty Pat är en mycket tillförlitlig man, en mycket ärlig och tillförlitlig man. Adjö!»

För mitt uppförande efter dessa enerverande timmar är jag icke ansvarig. Den ousägliga glädjen, först, sedan det be-dröfliga »men», vidare de många dvärgar, hvilka kraflade omkring dessa två svart — hvita jättar, fyllde min redan förut

upphettade fantasi med så oroliga bilder, att jag, liksom hetsad af spöken, sökte hjälp hvarifrån som hälst. En kyrka stod öppen. Dit in vamlade jag, sjönk på knä, och så innerligt en människa kan bedja, riktade jag till de fattiges Fader en tacksägelsebön för befrielsen ur arbetslöshetens helvete.

Min feberheta hjärna såg synner; jag såg min hustru och mitt barn knäböjda bredvid mig, och sedan ännu flere fattiga, träsiga människor bedjande fylla hela kyrkan; sedan såg jag plötsligt en man, ur mängden sträcka upp händerna och ropa högt till Gud om bröd åt sina elfva barn. Ovilkorligt tänkte jag på Pat, och borta var min dröm, min bön, mitt lugn — hela den tidigare himmelsharmonien dog bort i lika gälla, vilda, nervslitande missackord som den nuvarande världsordningens kaos — — —

O, Jennie! Jag kan icke bedja och tacka utan att häda Gud. Min bön blir synd, min tacksägelse förbannelse, min tillvara brodersmord. Hvad jag tigger om, har frångåtits min broder. Hvad jag njuter af, har röfvats af min broder. Jag drager min broder ned under vattnet, när jag vill simma. Jag måste bestjåla, öfverlista, strypa ihjäl min broder — ordningen här på jorden fordrar det.

Och jag tycker om ordning.

Tom.

Pilot Knob, den 1 december 1900

Min bror!

Himlen har ingifvit mig en räddande tanke. Jag har bedit därom i många och långa nätter. Här är den: Försök förtjäna ditt bröd med att skriva! Tusentals människor lefva, och många till och med i välstånd på hvad deras penna producerar. En hand förslår därtill, och den äger du ännu; och hjärna och hjärta har du först riktigt med besked. Du är vis-